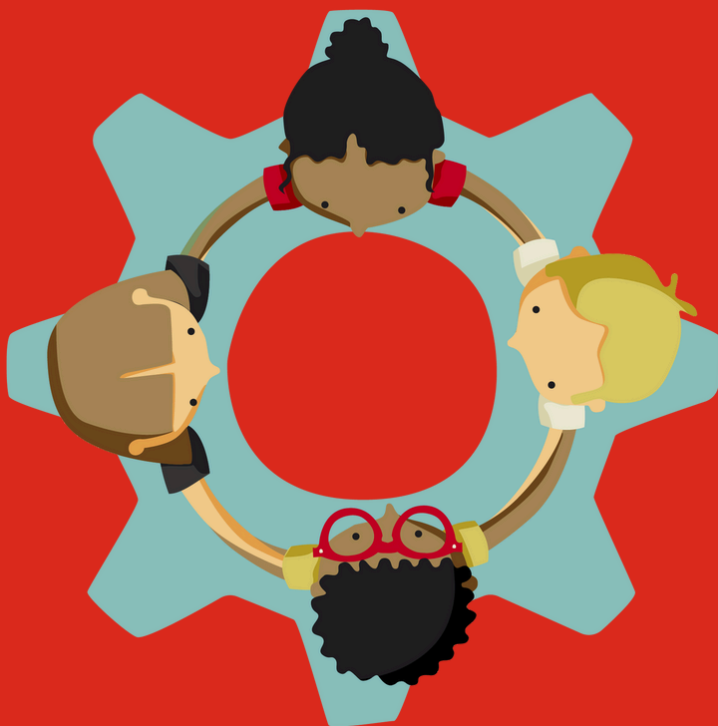

QUILÒMETRES DE SOLIDARITAT

UNA PROPOSTA DE
APRENTATGE-SERVEI
(APS)

Save the Children

Directora de Comunicació i Fundraising: Alicia Moreno

Responsable de Projectes Solidaris amb Centres Educatius: Marisol Paniagua

Autoria i coordinació: Alberto Fernández

Revisió: Sara Adrián

Art i maquetació: Alberto Fernández

Il·lustracions: Marta Colomer

Fotografies: Ediodo Media / Colegi Lluís Vives, Sueca (2024)

Edita:

Save the Children Espanya

Septembre 2024

CONTINGUTS

PRESENTACIÓ	4
PER QUÈ APRENDRE I PRESTAR SERVEI	5
QUILÒMETRES DE SOLIDARITAT	6
FITXA TÈCNICA	7
IMPLICACIÓ GLOCAL	8
OBJECTIUS DE L'APRENANTGE	9
OBJETIUS DEL SERVEI	10
JUNTS ARRIBEM MÉS LLUNY	11
VINCULACIONS CURRICULARS	12-13
ACTIVITATS PER ASSIGNATURA	14
CELEBRANT EL RESULTAT	15
CALENDARI TRIMESTRAL	16
GRÀCIES	17

PRESENTACIÓ

Aquest projecte d'Aprenentatge-Servei (que anomenarem APS) està dirigit a tots els centres educatius que tinguin vocació d'unir la celebració d'una activitat solidària amb la promoció de l'educació en valors amb vincle curricular. Així, us presentem una "proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat, en el que les i els participants es formen en implicar-se en necessitats reals de l'entorn amb la finalitat de millorar" (Centre Promotor de l'Aprenentatge i Servei de Catalunya).

Aquesta guia ha de ser adaptada al context i realitat de la comunitat educativa. És a dir, les accions plantejades en aquestes pàgines han de servir de guia ajustant-se al compromís i energia d'estudiants, docents i, en definitiva, de totes les persones que de manera directa o indirecta formen part del centre educatiu.

L'APS de Quilòmetres de Solidaritat té com a protagonista l'alumnat. Així que l'objectiu en una primera fase (aprenentatge) estudiaran les emergències humanitàries a l'assignatura de Ciències Socials. En una segona fase (servei) organitzaran i portaran a terme, en el marc de l'assignatura d'educació Física, la cursa "Quilòmetres de Solidaritat" impulsada per Save the Children. La finalitat d'aquesta celebració esportiva és recollir aportacions econòmiques pel Fons d'Emergències de Save the Children*. Com veurem més endavant, també existeixen continguts relacionats amb aquest tema en altres.

assignatures: Educació en Valors Cívics i Ètics (que anomenarem Educació en Valors) i Matemàtiques.

El principal resultat serà que els estudiants de 3r i/o 4t de l'ESO seran els protagonistes d'una mobilització única amb un servei que té impacte a escala local i global.

Esperem que aquesta guia us serveixi i us animeu a celebrar Quilòmetres de Solidaritat per donar suport a la infància que més ho necessita.

*El Fons d'Emergències és una guardiola on milers de persones posen el seu granet de sorra perquè puguem treballar davant les emergències que han passat i les que poden arribar en qualsevol moment. El Fons d'Emergències ens permet estar preparats, respondre més de pressa i protegir durant més temps la infància i els seus familiars quan es produeixen les catàstrofes humanitàries, donant-los seguretat, educació, refugi, salut i protecció.

Més informació a: <https://www.savethechildren.es/emergencias/fondo-de-emergencias>

PER QUÈ APRENDRE I DONAR SERVEI

Després de més de 20 anys d'experiència a centres educatius a través de propostes d'educació en valors, sabem que la majoria de les persones empatitza amb les diferents realitats de desigualtat i injustícia que es donen al món.

Els vostres estudiants són sensibles a aquesta situació, però el que encara no han fet és fer el pas per comprometre's. L'APS de Quilòmetres de Solidaritat encaixa amb la seva empatia i al mateix temps els exigirà un esforç molt positiu pel seu procés formatiu.

Els estudiants han de mobilitzar-se a favor de la infància més vulnerable que no té garantida els seus drets elementals. És a dir, tots els nens i nenes tenen dret a una infància digna i feliç. A rebre aliments adequats i atenció mèdica. A ser reconeguts com a nens i a rebre educació i protecció.

Aquest APS està enfocat a entendre què és una emergència humanitària, i com es viu una o varies d'elles a la vegada a diferents parts del món. Un cop après, es mobilitzaran per comunicar a la seva comunitat educativa i recollir fons per recolzar la infància que viu en condicions de vulnerabilitat.

Empatitzar, conèixer i actuar, són coses que podem fer tots i totes per millorar la vida de milions de persones. Com diem nosaltres "Si et mou, el món es mou".

QUILÒMETRES DE SOLIDARITAT

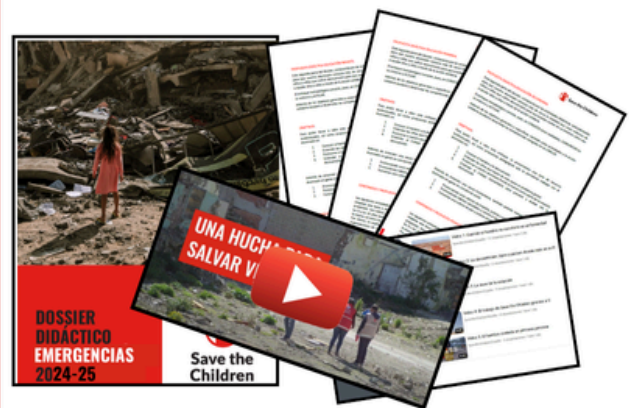
Aquest APS es proposa desenvolupar-ho a voltant de l'activitat Quilòmetres de Solidaritat, una cursa escolar.

Gràcies a Quilòmetres de Solidaritat estudiants coneixen altres realitats mitjançant activitats i materials didàctics, sol·licitant patrocini voluntari al seu voltant més proper pel seu esforç.

Com a pas previ a fer aquesta proposta, la persona encarregada de coordinar l'APS haurà d'apuntar-se a la nostra pàgina web (<https://www.savethechildren.es/centros-educativos/inscripcion-kilometros-de-solidaridad-coles>) per rebre tots els materials necessaris per dur a terme l'activitat. Al moment de la inscripció podeu escollir els materials en l'idioma que vulgueu.

Materials

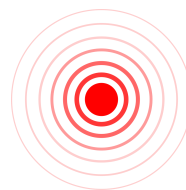
Cursa

Materials

Didàctics

INSCRIU-TE
AQUÍ

FITXA TÈCNICA

NECESSITAT SOCIAL

Donar suport a la infància més vulnerable que viu emergències humanitàries de diferents caràcters: sanitàries, climàtiques, alimentàries i/o per conflictes.

APRENTATGE DE L'ALUMNAT

Entendre què és una emergència humanitària, com la viuen els nens i nenes en diferents parts del món i quina tasca fan les ONG.

SERVEI A LA COMUNITAT

A través de la cursa solidària els estudiants del centre educatiu sensibilitzen i mobilitzen a tota la comunitat educativa i el barri sobre les emergències humanitàries i busquen patrocini per recolzar la infància que les viu. Finalment, celebren la cursa solidària en conjunt.

Docents implicats

- Professorat d'Educació Física i de Ciències Socials (coordinadors).
- Professorat d'Educació en Valors Cívics i Ètics i Matemàtiques (col·laboradors).

Espais curriculars:

- Ciències Socials (assignatura central del projecte).
- Educació Física (assignatura central del projecte).
- Matemàtiques.
- Educació per al desenvolupament de valors cívics i ètics.

IMPLICACIÓ GLOCAL

Aquest projecte té una connexió amb el seu entorn més proper integrant a la comunitat educativa del barri mentre que el seu resultat té un impacte directe en el context més internacional. Aquest impacte es tradueix en la contribució dels estudiants en els següents Objectius al Desenvolupament (ODS):

META 1.5: Fomentar la resiliència dels pobres i les persones que es troben en situacions vulnerables i reduir la seva exposició i vulnerabilitat als fenòmens extrems relacionats amb el clima i els altres desastres econòmics, socials i ambientals.

META 2.1 Posar fi a la fam i garantir l'accés de totes les persones, en particular els pobres i les persones en situacions vulnerables, inclosos els lactants, a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant tot l'any.

META 2.4 Garantir la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments i aplicar pràctiques agrícoles resilents que augmentin la productivitat i la producció, contribueixin al manteniment dels ecosistemes, reforcin la capacitat d'adaptació al canvi climàtic, els fenòmens meteorològics extrems, les sequeres, les inundacions i altres desastres i milloren progressivament la qualitat del sol i la terra.

META 3.3 Posar fi a les epidèmies de la SIDA, la tuberculosi, la malària i les malalties tropicals desateses i combatre l'hepatitis, les malalties transmeses per l'aigua i altres malalties transmissibles.

META 3.d Reforçar la capacitat de tots els països, en particular els països en desenvolupament, en matèria d'alerta precoç, reducció de riscos i gestió dels riscos per a la salut nacional i mundial.

META 13.1 Reforçar la resiliència i la capacitat d'adaptació als riscos relacionats amb el clima i els desastres naturals a tots els països.

META 13.b Promoure mecanismes per augmentar la capacitat de planificació i gestió eficaces en relació amb el canvi climàtic als països menys desenvolupats i els petits estats insulars en desenvolupament, posant l'accent en les dones, els joves i les comunitats locals i marginades.

META 6.1 Aconseguir l'accés universal i equitatiu a l'aigua potable a un preu assequible per tots i totes.

OBJECTIUS DE L'APRENTATGE

01

CONÈIXER LES EMERGÈNCIES

Entendre una emergència humanitària, les seves causes, tipus i conseqüències per entendre la tasca humanitària.

02

COMPROMETRE'S DAVANT INJUSTÍCIES

Una iniciativa per fomentar la solidaritat i desenvolupar actituds i comportaments basats en l'ajuda humanitària.

03

SENSIBILITZAR-SE I EMPATITZAR

Els nostres materials físics i digitals permeten treballar a l'aula les realitats de milions de nens i nenes així com els Drets de la Infància.

04

APRENDRE A COMUNICAR

Participant en l'activitat, l'alumnat és el protagonista real que mobilitza els seus familiars, amitats i veïnat.

05

PROMOURE VINCLES ESTUDIANT-CENTRE

Les relacions de convivència estudiant-docent es transformen transmetent valors en compartir un objectiu comú.

OBJECTIUS DEL SERVEI

01

ORGANITZAR UNA CURSA

Tot l'alumnat de secundària organitza el circuit, la logística i la promoció al voltant de l'institut.

02

RECAPTAR DINERS

Fixar-se un objectiu de recaptació i aconseguir-lo entre tots els agents implicats.

03

DIFONDRE LA CAUSA

Promoció en mitjans locals, explicar a la comunitat què són les emergències per així sensibilitzar el màxim nombre de persones perquè se sumin a la cursa.

04

ACONSEGUIR PATROCINIS

Aconseguir que comerços, bancs i ajuntament s'impliquin en l'organització de la cursa i la recaptació de fons.

05

PROMOURE LA PARTICIPACIÓ

Fixar-se un objectiu de participació en l'institut i al barri perquè se sumin a celebrar la cursa solidària.

06

MULTIPLICAR L'IMPACTE

Aconseguir que esportistes, músics i en definitiva, persones de prestigi de la comunitat s'impliquin en la celebració de la cursa.

JUNTS ARRIBEM MÉS LLUNY

Amb l'objectiu que l'Aprenentatge-Servei tingui un efecte real sobre la comunitat que envolta l'escola, us donem una llista dels possibles agents que us puguin ajudar a generar un major impacte del vostre projecte.

Com veureu, us proposem responsables de cada relació i al mateix temps, us animem a crear grups de treball amb els vostres estudiants perquè us acompanyin en les relacions personals i comunicacions (trucades, correus o reunions, per exemple). Això permetrà empoderar als estudiants mentre que el docent es posiciona en un rol de dinamitzador.

Implicant als estudiants en la relació amb aquests agents, els resultats en els mateixos estudiants, comunitat i projecte es multipliquen.

INSTITUCIONS PÚBLIQUES

Contactar amb les autoritats i regidories per celebrar la cursa al carrer i així prendre mesures de seguretat i aconseguir patrocini com per exemple l'arc de l'arribada.

La persona responsable del contacte amb la Regidoria és la Direcció de l'Escola, junt amb el professor/a d'Educació Física.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Comptar amb la ràdio, premsa o xarxes socials per anunciar el projecte, la causa i el que s'ha après són elements que permeten que la comunitat de veïns es sensibilitzi i s'impliqui en la celebració.

La persona responsable d'elaborar els materials és el professor/a de Ciències Socials.

COMERÇOS I BANCS

Implicar aquest sector a donar màxima difusió de la cursa permetrà aconseguir més finançadors i sondejar la possibilitat d'un suport seu directe també com a patrocinadors o aportant un altre tipus de recursos materials per donar visibilitat a la cursa.

La persona responsable d'establir aquests contactes és el professor/a d'Educació Física.

VINCULACIONS CURRICULARS

CIÈNCIES SOCIALS

1. Recerca, anàlisi i contrast d'informacions estadístiques, gràfics i mapes.
2. Reconeixement dels drets individuals i col·lectius. Identificació de les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació que afecten persones i col·lectius en el món actual.
3. Anàlisi de les causes de les emergències lligades a l'intercanvi desigual entre països.
4. Anàlisi del desenvolupament humà desigual, a partir de la selecció i contrast d'informacions i especialment dels indicadors socioeconòmics.
5. Anàlisi de les conseqüències de les emergències i els seus efectes a llarg termini.

EDUCACIÓ EN VALORS

1. Identificació, anàlisi i refús de les causes que provoquen situacions de marginació, desigualtat i injustícia social en el món.
2. Reconeixement d'accions solidàries i iniciatives de voluntariat.
3. Valoració de la recerca de solucions als problemes i de l'intent de millorar la realitat de manera crítica i responsable.
4. Pràctica de normes cíviques mitjançant la participació en activitats socials de l'entorn proper, assumint responsabilitats i treballant de forma cooperativa.

EDUCACIÓ FÍSICA

1. Reconeixement dels efectes de l'escalfament i elaboració de pautes per portar-ho a terme.
2. Elaboració i pràctica d'escalfaments, generals i específics, previ anàlisi de l'activitat física a realitzar.
3. Pràctica d'activitats i jocs per l'aprenentatge dels fonaments tècnics i reglamentaris d'un esport individual.
4. Pràctica d'activitats i jocs per l'aprenentatge dels fonaments tècnics, tàctics i reglamentaris d'un esport col·lectiu.
5. Presa de responsabilitat individual en una activitat col·lectiva com a condició indispensable per aconseguir un objectiu esportiu.

MATEMÀTIQUES

1. Identificació del gràfic més adequat d'acord amb les dades que s'han de presentar.
2. Ús del full de càlcul i de les TIC en general per l'organització de dades, realització de càlculs i generació dels gràfics més adequats.
3. Utilització d'observacions relatives a les diferències entre dues mostres per la formulació d'hipòtesis sobre les poblacions on han sigut extretes.
4. Formulació d'hipòtesis sobre possibles relacions entre dues característiques d'una mostra.
5. Utilització de les TIC com a suport dels càlculs i simulacions.

ACTIVITATS PER ASSIGNATURA

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

Motivar als estudiants que treballaran l'APS:

- Presentar el projecte que es treballarà.
- Permetre als professors/es presentar la seva implicació en el projecte i la seva motivació. Mostrar un calendari amb les actuacions.
- Plantejar l'objectiu de recaptació.
- Mostrar les diferents parts de la comunitat que els estudiants hauran d'implicar. Seria convenient treballar compromisos i formes d'organitzar-se entre ells i amb el professorat per augmentar la seva motivació (grups de treball, assemblees o comissions).

CIÈNCIES SOCIALS

Treballar les propostes didàctiques de Save the Children:

- Visionament dels vídeos i debat amb preguntes guiades. Aprofundir en l'empatia i les emocions.
- Ubicar emergències humanitàries en diferents zones del món. Incloure emergències categoritzades per colors per poder visualitzar com es viuen diferents emergències humanitàries al mateix temps.
- Un cop decidida l'organització de la cursa, elaboració d'un llistat dels aprenentatges que es poden aconseguir.
- Elaborar els continguts per xarxes socials, premsa local i material exposat al centre educatiu.

EDUCACIÓ FÍSICA

Liderar la cursa solidària:

- Definició i elecció de la modalitat de la cursa.
- Elaborar les normes de la cursa i les mesures de seguretat i prevenció d'accidents que s'han de respectar.
- Pràctica d'escalfaments previs a l'activitat física.
- Entrenament: concepte i pràctica.
- Elaboració d'una llista de les coses que s'haurien de millorar per una pròxima edició de la cursa.

ACTIVITATS PER ASSIGNATURA

EDUCACIÓ EN VALORS

Comprendre la importància de la tasca humanitària, la solidaritat i la justícia social:

- Estudiar els ODS i entendre com es vinculen amb les emergències humanitàries.
- Investigar al web de Save the Children la naturalesa d'aquesta organització, finalitats i història.
- Elecció d'una comissió tècnica coordinadora per fer un seguiment dels preparatius, el contacte amb Save the Children i amb els mitjans de comunicació per garantir la difusió.
- Difusió de la cursa entre tots els cursos de secundària de l'institut i les seves famílies: preparació del missatge a donar, elaboració de cartells, cartes a les famílies, videoclip per penjar al web de l'institut..
- Accions per aconseguir finançadors: elaboració d'un llistat d'idees, reunions amb l'associació de pares i mares, entrevistes amb els comerços del barri, entrevistes amb l'entitat bancària.
- Carta i entrevista amb la Regidoria d'Esports de la ciutat per aconseguir l'acord de l'Ajuntament i la col·laboració de la Guàrdia Urbana.
- Accions per aconseguir difusió: carta i entrevista amb la ràdio, premsa i la televisió local perquè emetin la difusió de la cursa.
- Elaboració d'un vídeo resum de la cursa.

MATEMÀTIQUES

Entendre les Emergències Humanitàries des de les xifres:

- Treball de comparació estadística entre les diferents emergències humanitàries buscant comparatives entre països.
- Elaboració de gràfics i d'explicació per una exposició a l'entrada de l'institut.
- Crear un objectiu de recaptació tenint en compte el nombre de participants i les equivalències ofertes per Save the Children (Ex: 21€ kit d'higiene per una família) amb l'objectiu d'aconseguir patrocinadors.

CELEBRANT EL RESULTAT

El projecte d'APS aspira a ser un treball que, després de setmanes de preparació, cristal·litza en una jornada festivo-solidària. Per això, el mateix dia de la cursa és en si mateix un dia festiu, on es podran difondre resultats de participació i recollida de fons aconseguida fins a la data entre tots.

Per l'acte de clausura de la cursa es procurarà la participació del Regidor d'Esports o un representant de l'Ajuntament, a més de persones reconegudes a la comunitat que permetin donar-li rellevància a l'esdeveniment.

Es recomana convidar a mitjans locals el dia de la celebració per reconèixer el treball fet pels estudiants i docents.

A més, en aquesta celebració es pot sumar l'AMPA per recolzar l'objectiu de recaptació, oferint menjar, begudes o qualsevol altre tipus de refrigeri o record de la jornada.

Per altra banda, els estudiants hauran de garantir l'èxit de la jornada. Reunits per grups hi haurà estudiants coordinant la cursa solidària per curs, altres dinamitzant l'esdeveniment i també organitzant activitats entorn de la cursa.

Per acabar, es realitzarà una segona celebració interna del centre educatiu per mostrar els resultats obtinguts, avaluar i agrair l'esforç i compromís establerts.

CALENDARI TRIMESTRAL

A continuació, us deixem un calendari orientatiu de les principals accions per realitzar abans, durant i després del projecte APS Quilòmetres de Solidaritat.

MES 1

- Inscripció a Quilòmetres de Solidaritat.
- Preparació del professorat.
- Sondeig de l'entorn per garantir la bona resposta (autoritats, institucions, comerços i AMPA).
- Preparació d'activitats i calendari.

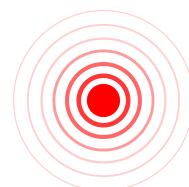
MES 2

- Presentació del projecte als estudiants.
- Desenvolupament de les activitats d'aprenentatge i servei per assignatura.
- Organització de la cursa i de les activitats perifèriques.
- Celebració de la cursa (pot ser que per temps es celebri al principi del 3r mes.)

MES 3

- Comptar els diners recaptats amb els estudiants i ingressar els diners.
- Estudiants editen un vídeo i fotografies de la celebració de la cursa.
- Preparar junt amb els estudiants la memòria.
- Celebrar un dia intern de l'escola per agrair a tota la comunitat la seva participació (liderada per estudiants): presentació vídeo, quantitat recaptada, fotografies, memòria i distribució de diplomes.

INSCRIU-TE
AQUÍ

GRÀCIES

Esperem que aquesta guia us serveixi per poder portar a terme al vostre centre educatiu un projecte d'Aprenentatge-Servei.

Tots els continguts d'aquesta guia són orientatius i, per tant, són flexibles a la vostra realitat com a centre.

Obrir les portes del vostre centre a la comunitat, empoderar els vostres estudiants i celebrar la solidaritat tots junts és el que desitgem que aconseguireu amb aquest projecte. Per acabar, volem donar-vos les gràcies per invertir temps a recolzar a milers de nens i nenes que viuen en condicions de vulnerabilitat.

Al món aviat hi haurà dos mil milions de nens i nenes. Es pot aconseguir que tots sobrevisquin, aprenguin i estiguin protegits? Clar que es pot. S'ha de poder. Treballem cada dia per aconseguir-ho.

Sumant centenars de petites accions aconseguim grans canvis per la vida d'aquests nens i nenes. Ho fem des de fa més de 100 anys, ho estem fem avui i ho continuarem fent amb vosaltres al nostre costat.

CONTACTA AMB NOSALTRES:

91 513 05 00 / 619 977 505
CARRERA@SAVETHECHILDREN.ORG

Edita:
Save the Children Espanya
Octubre 2024

Save the Children